

Smásjáraðgerð á barkakýli

Barkakýlið og raddböndin eru skoðuð með barkakýlissjá (laryngoscope) í svæfingu. Tekin eru sýni og vefjabreytingar fjarlægðar ef þörf er á.

Undirbúningur fyrir aðgerð

Símaviðtal vegna svæfingar

Svæfingaaðferðir eru mismunandi eftir aðgerðum. Svæfingahjúkrunarfræðingur hringir í sjúkling nokkrum dögum fyrir aðgerð til að kanna hvort eitthvað er í heilsufarssögu sem þarf að taka tillit til við svæfingu. Einnig gefst þá tækifæri til að spyrja spurninga. Ef frekari rannsókna eða upplýsinga er þörf, er boðað í innskriftarviðtal á spítalanum fyrir aðgerðina.

Í símaviðtalinu verður spurt um:

- fyrri reynsla af svæfingum
- ofnæmi eða óþol fyrir lyfjum
- hæð og þyngd
- áfengisneyslu og reykingar
- gervitennur og tannbrýr
- heilsufar og sjúkdóma
- lyfjanotkun, þar á meðal notkun náttúrulyfja og fæðubótarefna

Gott er að hafa lyfjalista við höndina, því í símtalinu þarf að fá upplýsingar um það hvaða lyf má taka fyrir aðgerðina. Sum lyf er óæskilegt að taka fyrir svæfingu.

Ef vandamál hafa komið upp eftir fyrri svæfingar, til dæmis miklir verkir, ógleði eða uppköst, er mikilvægt að segja frá því.

Blóðþynningarlyf

Ef breyta eða stöðva þarf blóðþynningarmedferð fyrir aðgerð er það gert í samráði við skurðlækni.

Fasta

Nauðsynlegt er að fasta fyrir aðgerð til að minnka hættu á fylgikvillum í tengslum við svæfingu. Löng fasta er þó ekki góð fyrir líkamann og fólki liður betur eftir aðgerð ef eftirfarandi leiðbeiningum er fylgt:

- Fá sér aukabita eða drykk áður en lagst er til svefnis kvöldið fyrir aðgerð.
- Ekki má borða mat síðustu 6 klst. fyrir komu á spítalann.
- Óhætt er að drekka tæra drykki (1-2 glös í senn) þar til 2 klst. eru í komu á spítalann. Tær drykkur er t.d. vatn, tær ávaxtasafi og mjólkurlaust kaffi og te.
- Þegar á spítalann er komið veitir starfsfólk upplýsingar um hvort og hve lengi megi drekka fram að aðgerð.
- Ekki má nota tóbak síðustu 2 klst. fyrir aðgerð.

Fylgd heim

Gera þarf ráð fyrir að fá fylgd heim, því ekki má aka bíl fyrr en daginn eftir svæfingu. Eins þarf að hafa einhvern hjá sér fyrstu nóttina eftir aðgerð til öryggis. Hægt er að óska eftir dvöl á sjúkrahótelum ef þörf er á.

Aðgerðardagur

Fara þarf í sturtu heima að morgni aðgerðardags, klæðast hreinum fötum og fjarlægja skartgrip, andlitsfarða og naglalakk.

Við innlögn á deild er gott að hafa með sér afþreyingarefni. Notaðu má farsíma en stilla þarf á hljóðlausu hringingu.

Mæta á dagdeild A5 á 5. hæð á Landspítala í Fossvogi, að morgni aðgerðardags. Hafa skal með öll lyf sem tekin eru daglega en ekki taka þau inn nema í samráði við heilbrigðisstarfsfólk.

Fyrir aðgerðina þarf að vera búð að undirrita samþykki fyrir aðgerð og svæfingu. Óvæntar aðstæður geta valdið því að aðgerðartími breytist. Til að tryggja öryggi er endurtekið spurt um mikilvæg atriði svo sem nafn, kennitölu, ofnæmi, föstu og tegund aðgerðar. Fyrir aðgerðina eru gefin verkjalyf í töfluformi sem verka í og eftir aðgerð. Þegar komið er á skurðstofu fer fram frekari undirbúningur fyrir aðgerðina. Settur er æðaleggur í handarbak eða handlegg og er hann notaður til að gefa innrennslisvökva og svæfinga- og verkjalyf. Áður en svæft er þarf að anda að sér súrefni í gegnum grímu. Síðan er svæfingalyfi sprautað í æðalegginn. Svæfingunni er viðhaldið með svæfingalyfjum og verkjalyf gefin meðan á aðgerð stendur.

Eftir aðgerð fer sjúklingur á vöknunardeild og síðan aftur á dagdeild A5. Ef verkir eða ógleði koma fram er mikilvægt að láta vita svo hægt sé að bregðast við því. Eðlilegt er að finna fyrir þreytu og sljóleika fyrst um sinn. Vart getur orðið við hálssærindi eftir aðgerðina sem hverfa að jafnaði á 1-2 dögum. Útskrift er áætluð samdægurs.

<p>Eftir aðgerð:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verkjalyf eru gefin reglulega • létt máltíð fyrir heimferð • fótaferð er leyfð strax við komu á deild • þvaglát eru nauðsynleg fyrir útskrift 	<p>Fyrir útskrift þarf að vera búð að fá:</p> <ul style="list-style-type: none"> • útskriftarfræðslu • rafrænan lyfseðil fyrir verkjalyfjum ef þörf er á • endurkomutíma hjá lækni
--	--

Útskrift

Verkir

Búast má við að finna fyrir óþægindum í hálsi og koki sem ættu að jafna sig á nokkrum dögum. Gott getur verið að skola munninn með volgri saltvatnslausn. Með því að hafa hærra undir höfði í rúminu má einnig létt á þrýstingi og minnka verki. Ef verkir eru viðvarandi er æskilegt að taka verkjalyf reglulega yfir daginn, samkvæmt leiðbeiningum. Smám saman er síðan dregið úr töku lyfjanna með því að minnka skammta eða taka lyfin sjaldnar. Búast má við blóðlituðum hráka í 1-3 daga en í allt að 5 daga eftir aðgerðina ef sýni hefur verið tekið.

Matur og drykkur

Borða má eins og áður en ef óþægindi eru í hálsi getur verið gott að borða mjúkan mat til að byrja með svo sem súpur, pasta og jógúrt.

Raddhvíld

Skurðlæknir ákveður hvort þörf sé á raddhvíld eftir aðgerðina. Ef raddhvíld er ráðlögð þarf að tala lágt og hafa samskipti sem mest skrifleg í stað þess að tala fyrstu dagana eftir aðgerðina. Þó er ekki mælt með því að hvisla þar sem það veldur auknu álagi á röddina.

Hreyfing

Forðast ber áreynslu í 2-3 daga eftir aðgerð eða samkvæmt fyrirmælum læknis.

Vinna

Hafa skal samráð við lækni um það hvenær má byrja að vinna aftur en það er háð eðli starfs og líðan. Hægt er að fá veikindavottorð í endurkomutíma eða við útskrift af spítalanum ef ekki er um endurkomutíma að ræða.

Kostnaður

Greiða þarf fyrir aðgerð á dagdeild. Reikningur er sendur heim eftir útskrift. Verðskrá er birt með fyrirvara um breytingar á gjaldskrá Landspítala.

Hafa skal samband við spítalann ef:

- líkamshiti er hærri en 38,5°C
- viðvarandi verkur er frá hálsi sem minnkar ekki við verkjalyf
- merki eru um öndunarerfiðleika
- viðvarandi ferskt blóð kemur úr koki
- stöðug ógleði eða uppköst

Símanúmer

Dagdeild A5 er opin virka daga frá kl. 7 til 22 543 7570

Göngudeild skurðlækninga B3 er opin frá kl. 8 til 16 543 7390

Bráðamóttaka 543 2000

Sjúklingum og aðstandendum er velkomið að hringja á deildina ef spurningar vakna.

Vinsamlegast athugið að sjúkráhusið getur ekki borið ábyrgð á peningum eða öðrum verðmætum svo sem sínum, tölvum o.fl. sem sjúklingar eða aðstandendur hafa meðferðis. Athygli er vakin á því að starfsfólk og nemendur sjúkráhusins eru bundin þagnarskyldu og mega því ekki ræða um málefni sjúklinga á deildinni. Við viljum vinsamlegast biðja þig og aðstandendur þína að ræða ekki það sem þið kunið að verða vitni að eða heyra um aðra sjúklinga. Landspítali er kennslspítali og nemendur í heilbrigðisfræðum og tengdum greinum stunda hluta af námi sínu á spítalanum. Nemendur fylgjast með og taka þátt í daglegri meðferð sjúklinga og eru alltaf á ábyrgð og undir handleiðslu leiðbeinenda sinna.

ÚTGEFANDI:
LANDSPÍTALI
SKURDLÆKNINGASVIÐ
OKTÓBER 2015
SKURD-431

ÁBYRGÐARMENN:
YFIRLÆKNIR HÁLS-,
NEF- OG EYRNALÆKNINGA OG
DEILDARSTJÓRI A5

HÖNNUN:
KYNNINGARMÁL LSH